

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2. Ratio heroicam adeò humilitatem, & spiritus Paupertatem obtinendi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

Li. 2. de ser.
Domin. in
mon. c. 19.
Homil. de
modest. in
dis. habida

Serm. 15. in
Cant.

In vitio Pat.
apud S. Bon.
lib. 1. Phars.
c. 31.
b Luc. 17. 10

Thom. 3. 1.

dixit, non solum in vestibus preciosis; sed etiam in vilibus & sordida potest esse iactantia: est periculiosior, quod occultior; est quod tegatur vultu quodam obsequij Dei. Præterea humilitas (vult S. Gregorius Nazianzenus) rarior est ac difficilior in rebus spiritualibus, quam in temporalibus. Quod satis apparet ex modo pugnandi contra superbias eis contrarias. Superbia enim mundana superatur reiectis diuitijs, bonisque temporalibus, quibus illa gloriatur; aut spreto & pro nihilo habitis, tanquam bonis vera inde indignis: quia non faciunt hominem iustum: spiritualis autem superbia non repellitur deferendo aut contemnendo bona spiritualia: quæ potius sunt procuranda & magni faciendaa. Quibus tamen retentis nullus debet propterea inanescere, aut aliquid sibi arrogare, & cupere ab alijs æstimari propter illa laudari; sed potius se ipsum contemnere, atque si illa non haberet. Hoc verò arduum valde (vt dixit S. Bernardus) & rarum est, vt cum reuerentis magnus, magnaq; bona præstes: non tamen magnum te reputet, & quod Sanctitas tua omnibus sit manifesta, tibi autem soli sit ignota: & quod alij te sapientem & sanctum reputent; tu verò te iudices ignorantem, & peccatorem. Ac propterea post primum paupertatis gradum positum, addidit secundum, quem vocat *vilitatem* & *abiectionem sui ipsius*. Ita vt quæ tuis in hominum oculis magnus habeatur, in suis tamen sit paruis; & quæ tuis alij ipsum honore afficiant, ac laudent: ipse honore & laude illa indignum se reputet: nec eius ullam rationem ducat; sed (vt quidam S. Abbatis dixit) habeat se tanquam imaginem aliquam: quæ, eri am si honore afficiatur, non extollitur; nec, si contemnatur, ægre fert, aut tristatur. Denique intelligat (vt S. Isidorus dixit) summam Monachi virtutem esse humilitatem, & vitium summum, superbiam. Quare tunc se monachum reputet, cum omnium minimum se esse existimauerit: etiam si opera faciat præstantiora tuis. Et ita implebit illud Saluatoris: b *Cum feceritis omnia, quæ præcepimus vobis, dicite: serui inutiles sumus: quod debuimus facere fecimus.*

§. 2. Ratio heroicam ad eò humilitatem, & spiritus paupertatem obtinendi

VT QUI S ad excelsam ad eò perfectionem pertingat, & supremam humilitatis, ac paupertatis spiritus culmen obtineat, ex quo tota sanctitas status Religiosi dependet, necesse est, paupertatem & modestam propriam cognitione sua altius penetrare. Hæc enim excellentia non in eo consistit, vt quis se ipsa sit verè pauper; quàm, vt se talem esse agnoscat: ac propterea se ipsum contemnat. Iuxta illud Sancti Bernardi, quæ humilitas sit virtus quædam, quæ homo ex vera sui ipsius cognitione, & abiectione iudicat. Et Jeremia: in spirituali suo alphabeto ita incipit: *vir videns paupertatem meam, non dixit ego vir pauper; sed, qui video &*

nobis ipsis palpo me esse pauperem: ac propterea me ipsum contemno. Hęc
 paupertas considerari potest in duplici genere bonorum, supernaturalium
 & naturalium. Prima est magis necessaria: quę in eo consistit, vt homo
 agnoscat summam miseriam, & nihilum, quod ex seipso habet: qui ita careat
 omnibus huiusmodi bonis; vt nec ex seipso illa habeat, neque obtinere vlla
 modo possit, nisi ex mera gratia & eleemosyna. Sicut homo aliquis pauperri-
 mus, qui nulla bona ex suo patrimonio habeat, nec vires, aut industriam ali-
 quam, ad aliqua bona sibi comparanda, ne quidem linguam, vt ea petat, aut
 mendicet: nisi Deus misericordiã suã aliquid ei cõcedat. Minimũ enim vitę
 naturalis est; prima bona cogitatio: de qua dixit Apostolus, tantam esse no-
 tam paupertatem, vt *non simus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex
 nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est: ex nobis autem ipsis aded lumus ignorã-
 tes, vt e quid oremus, sicut oportet, ne sciamus: nisi Spiritus sanctus doceat nos, &
 ipse pro nobis: aded vt, cum sumus pauperes, non sciamus esse mendici, nisi
 ipsemet Deus nos adiuuet perere tanquam mendicos; vt remediũ obtri-
 nemus, & subsidium in nostris necessitatibus.* Et vterius adhuc tanta est
 nota paupertas, vt neque eius cognitionem habere possimus: nisi ipsemet
 Deus id concesserit, quod falsus est Sapiens. cum dixit: *scim: quoniam aliter
 non possem esse continens, nisi Deus det: & hoc ipsum erat sapientia. scire cuius esset
 hoc donum; aut vt alius textus habet: hoc ipsum erat summa sapientia: talem
 sciret habere cognitionem.* Vocauit autem summam sapientiam; ed quod
 vere talis cognitio principium sit & fundamentum omnium virtutum, &
 continentis ac leuitatis in eis; & omnium incrementorum, quę in hac vita
 usque ad ipsam aternam habentur: in qua eadem cognitio perseverat: omnes
 enim beati, & ipsemet Christus, quã homo est, agnoscunt se pauperes in hoc
 genere paupertatis: quia vident, ex seipsis se nihil esse. Et hinc prouenit,
 quod huiusmodi pauperes sint perpetui in hac vita mendici, bene consej-
 tẽdõ posse viuere, nec durare, nec proficere, nisi mendicent, & petant: & ita
 perfecte explent; quod dixit Christus Dominus: *e oportet semper orare, & non
 cessare.* Simul verõ & in hac & in altera vita sunt semper gratissimi, non cel-
 antes à diuinis laudibus: & ita soli Deo gloriam de omnibus, quę habent,
 tribuentes: vt nulla sibi velint, ac propterea horrent laudari, vt solus Deus
 laudet: scientes se ex eius manu accipere quicquid habent; & vt sine eo ni-
 hil habent: ita quod ab eo habent, non possunt sine ipso conseruare. Quam-
 obrem dixit Dauid: *f Pauper & inops laudabant nomen tuum.* De quibus ait
 Cassianus, intelligi accommodatissimẽ, quod dixit Saluator: *g Beati paupe-
 ris spiritus: quoniam ipsorum est regnum caelorum.* Et quã maior aut sanctior po-
 test esse paupertas, quã illius, qui nihil se præsidiij, nihil virium habere
 agnoscens, de aliena largitate quotidianum poscit auxilium; & vitam suam

b 2. Cor. 3. 5.
 c Re. 8. 26

d Sap. 8. 21.

e Luc. 18. 1.

f Psal. 73. 21
 g Coll. 10. c. 21.
 h Mat. 5. 3.

h Psal. 39. 18.

atque substantiam singulis quibusque momentis, divina ope intelligens sustentari, verum se mendicum Domini non immerito profiteretur, suppliciter ad eum quotidie clamans: *h ego autem medicus & pauper sum: Dominus salus est mei.* Hæc Cassianus: qui addit: per hunc paupertatis modum conuenit ad supremum & perfectissimum contemplationis & vnionis cum Deo, & ad culmen omnium virtutum: ut quis maiori cum plenitudine fruatur *regno Dei, quod est iustitia pax & gaudium in Spiritu sancto.* cum enim hæc

i Re. 14. 17.

paupertas exuat hominem seipso, valde bene dispositum illum relinquit, ut copiosiora Dei dona recipiat, & quemadmodum ipsum impellit, ad semper orandum, & gratias agendas: ita valde bene ipsum disponit, ad recipienda continua Domini beneficia: qui liberaliter ea humilibus, & gratum animum ostendentibus, largitur: implens quod per Ezechielem dixerat: *h Ego ex alto lignum humile, & frondere facio lignum aridum.* Quod enim ipse minor se existimat, ac siccior: eod Deus magis illum extollit, & floridum ac iocundum facit.

k Eze. 17. 24.

Q u o d hæcenus diximus de bonis spiritualibus, intelligit etiam de naturalibus. Si enim verè es pauper spiritu, agnosces bona hæc non esse tua, ut qui ex te ipso ad eod sis pauper, ut nec habeas, nec possis quicquam nisi recipias à Deo, ipsius naturæ authore: à quo tuum esse, & conseruari, & quod aliquid possis facere, dependet. Ita ut, si Deus desisteret à tua conseruatione, & auxilio tibi ferendo: mox abires in nihilum; nec posses quicquam. Quæ igitur maior esse potest paupertas, quam carere omni genere bonorum, & ipsorum fundamento, hoc est, ipso Esse? Iure optimo Dominus nostro dixit: *h substantia mea tanquam nihilum ante te.* Substantia licet mea; Esse meum, vita mea, potentia mea, diuitia, regna, & quicquid in hoc mundo possideo, est tanquam nihilum ante te: & quamuis ea conserues, mihi que omnium dominium tradas; semper tamen ego pauper meo: quia absque actuali tuo auxilio non possum illis uti. Ex quo fit, ut quamuis Dominus noster legibus in ipsa natura constitutis, vsum & conseruationem concesserit naturalium horum donorum omnibus hominibus, de beas propterea duplex illud officium prætermittere, mendicandi, & mendicandi, auxilium, & fauorem petens ad eadem naturalia opera in eo gratia præstanda, ut te iuuent ad consequenda bona supernaturalia; & conuenienter eundem laudans pro omnibus, quæ tibi est largitus, & semper largitur: reddens ei gloriam ut nunquam eam tibi attribuas: ne tibi idem obsequatur quod alteri illi superbo: *numquid gloriabitur securis contra eum, qui sciat eam? Aut exaltabitur serra, contra eum, à quo trahitur? Quomodo si eleuatur vna arbor, baculus contra eleuantem se.*

l Psal. 38. 6.

m Isa. 10. 15.

S E D quoniam hic modus & gradus paupertatis omnibus hominibus

venis Deum est communis: quamuis paucis notus sit, & pauciores ample-
 ctentur spiritum humilitatis, qui in eo fundatur: alium nunc proponemus,
 alios cum alijs hominibus conferemus. Notum est enim, quod qui in
 pago aliquo ducentos habet annuos ducatos in redditibus, diues sit respectu
 reliquorum paganorum; pauper tamen, si cum aliquo nobili conferatur,
 qui mille aut decem millia singulis annis habeat. Et idem hic, qui diues cen-
 setur, si cum cæteris ciuibus, pauciora habentibus comparetur; est pauper
 collatus cum Comitibus, aut Ducibus, qui multò ampliores redditus ha-
 bent; & hi iudicant se pauperes, comparati cum Regibus & Imperatori-
 bus. Hunc in modum, ait S. Dorotheus, Sancti, qui possent se diuites existi-
 mare, cum inferioribus alijs collatos: iudicant tamen, se esse pauperes, eò
 quod alios videant sanctiores; & aspicientes n *Gigantes videntur sibi, esse lo-*
cahe. Et cum *Jacob centum & triginta esset annorum dixit, eos fuisse paruos, & ma-*
ius collatos ad annos parentum suorum, qui fuerunt multò plures & boni. Nec
 illas est Religiosus, quantumuis feruens; qui non se iudicet tepidum, &
 egnum, si vitam suam conferat cum vita Sanctorum suorum Fundato-
 rum, eorumque priorum sociorum. Et quamuis gratias Deo agat, propter
 bonum, quod habet: viuit tamen in humilitate, propter multa, quæ videt
 sibi deesse; & contendit festinare, vt ea assequatur: nec vnquam satiarur, aut
 sibi satisficit. Cuius contrarium superbi illi faciebant, quibus dixit Apосто-
 lus: *iam saturati estis, iam diuites facti estis: & quidam alius, qui dicebat: q di-*
uites sum, & locupletatus, & nullius ego cui respondit Dominus: Nescis: quia tu es
miser, & miserabilis, & pauper, & cæcus & nudus? Nam in via cœlesti ille verè
 pauper est, qui superbe se diuitem iudicat; ille autem verè est diues, qui cum
 humilitate pauperem se agnoscit. Nec solùm si bona sua conferat cum infi-
 mitis Dei thesauris, cum quibus etiam Sanctorum omnium bona sunt par-
 ua, & quasi nihil; sed etiam, si ea conferat cum diuitijs aliorum Sanctorum,
 siue iam in cælo beatorum, siue multorum qui adhuc viuunt in terra: inter
 quos semper aliquid splendet singulare in singulis, ad quos, dum alij se
 comparant iudicant, se pauperiores, & minores illis esse.

Cum hoc secundo paupertatis gradu coniungitur tertius, quem Ss. Ber-
 nardus & Ioannes Climacus, propriæ voluntatis abnegationem vocant.
 Quæ admodum enim vitium est proprietatis, contra votum paupertatis,
 quod quis sibi soli vsurpet bona, quæ sunt omnibus in illa Religione com-
 munita: ita vitium est proprietatis contra paupertatem spiritualem, quod
 quis suæ voluntatis vsum faciat sibi proprium, qui iuxta rectam rationem
 deberet ex Charitate communis esse cum voluntate omnium Fratrum; &
 ex obedientia, cum voluntate Dei, suorum Prælatorum. Quare is perfecte
 pauper spiritu censendus est, qui prauæ hanc proprietati renuntians, statuit

Serm. 2.

n Num. 13. 34
o Gen. 47 9p 1. Cor. 4. 8
q Apo. 3. 17

Tract. 25. in
Ioa.
p Ioa. 6. 38.
Lib. de simi-
litud. c. 6.

nihil in posterum velle contravoluntatem proximorum in casibus, in quibus Charitas iubet sese illis conformare; nec contra voluntatem Prælatorum, quibus se per votum obedientiæ obstrinxit: & viuertim, nihil velle quod non sit Dei voluntati conforme: ita vt nãquam voluntas sit ipsius solius propria, sed ipsius & Dei, sed ita, vt suam, Dei voluntati conformet. Et hæc altissima est humilitas quam Sanctus Augustinus ait Christum Dominum nostrum manifestasse, cum dixit: *p Descendit de celo, non ut faciam voluntatem meam; sed voluntatem eius, qui misit me.* Nam superbia (inquit) semper facit propriam voluntatem; humilitas autem semper se subijcit voluntati Dei. Et Sanctus Anselmus ait: in solo Deo; qui est absolutus rerum omnium Dominus, & summè sanctus, voluntas propria est bona & sancta; non enim ipse tenetur aliorum voluntati sese accommodare: quia potius ipse est prima Regula, cui omnium voluntates se debeant conformare; & que ab eis recedunt, sunt propriæ, & superbæ, arrogantes sibi rationem regulæ ipsarum; & absolutum actionum suarum dominium. Verus autem humilis & pauper spiritu horret similem proprietatem suæ voluntatis; illamque potius facit communem cum Dei, eiusque ministrorum voluntate. Et tunc est verè beatus, & regnum cælorum est eius: quia facit voluntatem Dei in terra, sicut fit in cælo. Sed de hoc fusius inferius, cum agemus de voto obedientiæ.

CAPVT IX.

CASTITAS RELIGIOSA ET PRÆCLARA RELIGIONIS
ad eius custodiam media.

Secundum
votum re-
ligionis.

SECVNDVM RELIGIONIS VOTVM, & præstantius quam paupertatis, est CASTITAS perpetua, de cuius præstantia, & commoditate medijs ad eam conseruandam fusè actum est tract. 2. Quare nunc tantum addemus, quæ eiusdem voti in Religione sunt propria. Quo edito ad eò Religiosus ad Castitatem seruandam obstringitur, vt non solum non liceat ei matrimonium licitè inire: sed si id re ipsa tentaret; si contractum, esset nullius valoris. Nam quemadmodum qui vxorem habet, non potest, illa viuente, alteram ducere: ita Religiosus, quod voto castitatis nuptiis cum Christo spirituales celebravit: inhabilis, manet ad carnales huius mundi celebrandas. Ex quo oritur maior firmitas status continentiæ in Religione, quam in seculo: vbi votum; quod simplex dicitur, reddit quidem in illicitum matrimonium, vt non sine peccato contrahatur: sed, si re ipsa contrahatur, non redditur nullum. Quamuis autem Religiosum vinculum sit magis strictum, simul tamen est felicius, ac fortunatius. si enim vinculum cedit in maius nostrum commodum: quod illud est strictius ac fortius, eò est excellentius; & quod minor est spes illud dissoluendi, eò est magis gloriosum.